

Sivistyslautakunta

12.10.2021

Aika 12.10.2021 klo 16:04 - 20:39**Paikka** Valtuustosali**Käsitellyt asiat**

§	Otsikko	Sivu
33	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	54
34	Pöytäkirjantarkastajien valinta	55
35	Työjärjestyksen hyväksyminen	56
36	Valtuustoaloite: Kouluille yhtenäiset toimintamallit kiusaamisen ehkäisyyn ja kiusaamistilanteiden hoitoon	57
37	Mäntsälän perusopetuksen koulujen lukuvuosisuunnitelmien 2021 - 2022 ja lukuvuoden 2020 -2021 arvioinnin hyväksyminen	61
38	Mäntsälän lukion lukuvuosisuunnitelman ja perusopetuksen lisäopetuksen lukuvuosisuunnitelman 2021 - 2022 hyväksyminen	63
39	Valtuustoaloite: Mäntsälä-lisän palauttaminen	64
40	Valtuustoaloite: Maksuton aamupalatarjoilu peruskouluihin	68
41	Osavuosikatsaus 3 / Sivistys- ja hyvinvointipalvelualue	72
42	Talousarvio 2022 ja taloussuunnitelma 2023 - 2026 / Sivistys- ja hyvinvointipalvelualue	74
43	Sivistyslautakunnan otto-oikeuden piiriin kuuluvat viranhaltijapäätökset ja annetut lausunnot	77
44	Valmistelussa olevat asiat	78
45	Ilmoitusasiat	79

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Virpiaro Matti Nykänen Martti Brusila Eerik Kurki Roosa Hoffman Heidi Nousiainen Salla Karttunen Osku Pohjonen Niina Tamminen Liisa	puheenjohtaja varapuheenjohtaja jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen	§ 34-45 § 36-45
Muut	Manninen Katri Timoskainen Eveliina Ahvo Timo Tulkki Henna Ahonen Taina Ilvonen Tuula Kuparinen Taru Mäkinen Janne Korhonen Tiina Leirimaa Vuokko Tupamäki Anja	Kunnanhallituksen edustaja Nuorisovaltuuston edustaja esittelijä pöytäkirjanpitäjä asiantuntija asiantuntija asiantuntija asiantuntija asiantuntija asiantuntija asiantuntija	§ 36-45
Poissa	Latvio Iida	Nuorisovaltuuston edustaja	

Allekirjoitukset

Matti Virpiaro puheenjohtaja	Henna Tulkki pöytäkirjanpitäjä

Käsitellyt asiat

33 - 45 §

Pöytäkirjan tarkastus

Roosa Kurki	Osku Karttunen

Pöytäkirja yleisesti nähtävillä

Kunnantalo ja yleinen tietoverkko 19.10.2021

Sivistyslautakunta

§ 33

12.10.2021

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Sivistyslautakunta 12.10.2021 § 33

Palvelualuejohtajan päätösesitys:

Sivistyslautakunta toteaa kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös: Sivistyslautakunta päätti hyväksyä esityksen.

Sivistyslautakunta

§ 34

12.10.2021

Pöytäkirjantarkastajien valinta

Sivistyslautakunta 12.10.2021 § 34

Palvelualuejohtajan päätösesitys:

Valitaan pöytäkirjan tarkastajiksi Roosa Kurki ja Osku Karttunen.

Päätös:

Sivistyslautakunta päätti hyväksyä esityksen.

Merkittiin, että jäsen Salla Nousiainen saapui kokoukseen asian käsittelyn alussa klo 16.06.

Pöytäkirjan tarkastajat:

Työjärjestyksen hyväksyminen

Sivistyslautakunta 12.10.2021 § 35

Palvelualuejohtajan päätösesitys:

Sivistyslautakunta hyväksyy esityslistan mukaisen työjärjestyksen.

Päätös: Sivistyslautakunta päätti hyväksyä esityksen.

Asian käsittelyn jälkeen kuultiin asiantuntijoiden esitykset liittyen seuraaviin kokouspykäliin:

- § 36, 37, 38, 40, 42 Opetuspäällikkö Janne Mäkinen (saapui klo 16.07, poistui klo 19.10)
- § 37, 38 Kirkonkylän koulun rehtori Taina Ahonen (saapui klo 16.07, poistui klo 17.20)
- § 37, 38 Lukion rehtori Tuula Ilvonen (saapui klo 16.07, poistui klo 17.20)
- § 37, 38 Tukipalveluiden erityisasiantuntija Taru Kuparinen (saapui klo 16.07, poistui klo 17.28)
- § 39, 42 Vt. varhaiskasvatuspäällikkö Tiina Korhonen (saapui klo 16.07, poistui klo 19.10)
- § 42 Vt. vapaa-aikapäällikkö Vuokko Leirimaa (saapui klo 16.07, poistui klo 19.10)
- § 41, 42 Kunnankamreeri Anja Tupamäki (saapui klo 18.15, poistui klo 19.10)

Merkittiin, että jäsen Niina Pohjonen saapui kokoukseen asiantuntijoiden esittelyjen aikana klo 16.45.

Merkittiin, että kunnanhallituksen edustaja Katri Manninen saapui kokoukseen asiantuntijoiden esittelyjen aikana klo 16.47.

Kunnanvaltuusto	§ 10	08.02.2021
Kunnanhallitus	§ 33	22.02.2021
Sivistyslautakunta	§ 36	12.10.2021

Valtuustoaloite: Kouluille yhtenäiset toimintamallit kiusaamisen ehkäisyyn ja kiusaamistilanteiden hoitoon

70/00.02.00/2021

Kunnanvaltuusto 08.02.2021 § 10

Kokoomuksen valtuustoryhmä ja muut allekirjoittaneet esittivät seuraavan valtuustoaloitteen valtuuston kokouksessa 8.2.2021:

"Valtuustoaloite: Kouluille yhtenäiset toimintamallit kiusaamisen ehkäisyyn ja kiusaamistilanteiden hoitoon.

Lasten ja nuorten pahoinvointi on lisääntynyt ja siihen on monia syitä. Yhtenä lasten ja nuorten pahoinvoinnin syynä on koulukiusaaminen. Kiusaaminen on sitkeä ja vakava ongelma, joka pesii edelleenkin yhteiskunnassamme ja myös omassa kunnassamme sekä koulu yhteisöissä. Meidän onkin tehtävä lannistumattomasti työtä kiusaamista vastaan, sillä pahimmillaan kiusaaminen voi jättää jälkeensä koko elämän mittaisia, syviä vaurioita. On myös muistettava, että kiusaaminen ei jätä jälkeä vain uhriin vaan myös kiusaajaan.

Kiusaaminen muuttaa ilmiönä jatkuvasti muotoaan ja kehittyä, ja silloin myös kiusaamisen ehkäisy ja kiusaamistilanteiden hoitamisen on kehityttävä. Kouluissa on omat ohjeensa ja toimintatapansa kiusaamistilanteiden hoitamiseen. Mäntsälässä nämä käytännöt eivät ole yhtenäisiä. Se tarkoittaa sitä, että yhdessä koulussa käytännöt toimivat, toisessa eivät. Tässä piilee myös merkittävä yhdenvertaisuusongelma.

Tarkoituksenmukaista on alkaa puhumaan kouluissa tapahtuneista lainvastaisista teoista, jotka täyttävät rikoksen tunnusmerkistön kiusaamisen sijaan, koska se ei kerro teon vakavuudesta mitään. Sen alle voi mennä teot toisen oppilaan lyijykynän katkaisemisesta törkeään pahoinpitelyyn. Asioista on puhuttava niiden oikeilla nimillä. Tekoihin on puututtava ja reagoitava viipymättä sekä tehdyt toimenpiteet dokumentoitava.

Kiusaamiskäytäntöjen hoitamiseen pitää kunnassamme olla selvät toimintamallit ja myös selvä, vastuullinen taho, joka vastaa toiminnasta ja sen aktiivisesta kehittämisestä. Kiusaamistilanteiden hoitamiseen pitää ottaa paremmin mukaan eri yhteistyötahoja. Kuntaorganisaatiossakin on toimintoja ja toimijoita, joita voidaan käyttää menestyksellä kiusaamistilanteiden hoitamiseen, mutta niitä ei hyödynnetä. Sovittelutoimi on hyvä esimerkki toiminnoista, joita ei kiusaamistapausten hoidossa käytetä riittävän tehokkaasti hyväksi.

Aloite on kustannusneutraali. Sen toteuttaminen ei vaadi uusien toimijoiden tai resurssien palkkausta eikä lisäystä. Suunnittelutyö voidaan tehdä moniammatillisesti eri toimijoiden kanssa yhteistyössä. Käytännössä mitään uutta ei tarvitse keksiä, sillä hyviä, toimivia käyttöjä ja malleja on jo olemassa, on vain rakennettava toimiva kokonaisuus. Loistava esimerkki tällaisesta selkeästä toimintamallista löytyy Etelä-Karjalasta. Käytäntöjen

Kunnanvaltuusto	§ 10	08.02.2021
Kunnanhallitus	§ 33	22.02.2021
Sivistyslautakunta	§ 36	12.10.2021

jalkauttaminen kouluihin voidaan toteuttaa työpaikkakoulutusten yhteydessä.

Mäntsälän on tehtävä tarvittavat toimenpiteet, jotta kunnassamme koulu on jokaiselle lapselle turvallinen paikka ja Mäntsälä on paras paikka lapselle. Meillä on täydet mahdollisuudet tuo tavoite saavuttaa, jos vain teemme tarvittavat ja oikeat toimenpiteet. Meillä on mahdollisuus nousta tätä kautta kunnaksi, jossa kiusaamista vastaan tehdään nykyistä vielä aktiivisemmin ja tehokkaammin töitä. Se olisi puolestaan varsin väkevä veto- ja pitovoimatekijä.

1. Kokoomuksen valtuustoryhmä ja me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Mäntsälän kunta yhtenäistää kiusaamisen ehkäisyyn ja kiusaamistilanteiden hoitamiseen liittyvät toimintamallit ja käytännöt.

2. Esitämme myös, että Mäntsälän kunta nimittää vastuullisen tahon, jonka tehtävänä on aktiivisesti kehittää kiusaamisen ehkäisemiseen liittyviä toimintatapoja, ja joka valvoo toimintaa sekä suunnitelmien ja käytäntöjen toteuttamista Mäntsälän kouluissa.

Mäntsälässä 8.2.2021

Kokoomuksen valtuustoryhmä"

Päätös: Valtuusto päätti lähettää aloitteen kunnanhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite 1. Aloite

Kunnanhallitus 22.02.2021 § 33

Kunnanjohtajan päätösesitys

Kunnanhallitus lähettää aloitteen kasvatus- ja sivistyslautakunnan valmisteltavaksi.

Päätös: Hyväksyttiin esityksen mukaan.

Sivistyslautakunta 12.10.2021 § 36

Perusopetuslain 29 §:n mukaan opetukseen osallistuvalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön. Opetussuunnitelman perusteiden (2014, 79) mukaan siihen kuuluu fyysinen, psyykinen ja sosiaalinen turvallisuus. Opetuksen järjestämisen lähtökohtana on oppilaiden ja henkilökunnan turvallisuuden varmistaminen kaikissa tilanteissa.

Koulussa tapahtuvaa kiusaamista luonnehtii usein se, että kiusaaminen ei ole tasa-arvoisten ja yhtä voimakkaiden välistä nahistelua vaan kiusattu on alakynnessä ja puolustuskyvytön. Yksittäinen riita tai konflikti ei ole kiusaamista. Kiusaajalla tai kiusaajilla on enemmän valtaa. Kiusaaja on

Pöytäkirjan tarkastajat:

Kunnanvaltuusto	§ 10	08.02.2021
Kunnanhallitus	§ 33	22.02.2021
Sivistyslautakunta	§ 36	12.10.2021

usein kiusaamisen kohdetta vanhempi, vahvempi, isompi tai ulospäin suuntautuneempi. Mll:n mukaan kiusaaminen voi olla esimerkiksi tönimistä, lyömistä, haukkumista ja pilkkaamista, seurasta pois sulkemista, ilkeitä puheita – mitä tahansa sellaista, jolla pyritään vahingoittamaan tai loukkaamaan toista. Kiusaaminen merkitsee usein uhrin eristämistä luokan, ryhmän tai virtuaaliryhmän sosiaalisesta kanssakäymisestä. (www.mll.fi)

Kiusaaminen käsitteenä on epämääräinen ja vähättelevä. Kiusaamista ei ole laissa määritelty. Joskus kiusaaminen on rikos ja siitä pitää tehdä rikosilmoitus poliisille. Kiusaamiseen liittyviä rikosnimikkeitä voivat olla pahoinpitely, kunnianloukkaus, yksityiselämää loukkaava tiedon levittäminen tai laitton uhkaus. (<https://poliisi.fi/koulukiusaaminen-voi-olla-rikos>)

Lapsen ja nuoren kasvuun, sosiaaliin suhteisiin ja niiden ylläpitämiseen kuuluu haasteita. Ne ovat myös taitoja, joita tulee harjoitella. Tätä tehtävää on määritelty kouluille opetussuunnitelmien kautta. Lapsen ja nuoren tunne- ja vuorovaikutustaitojen harjoittelua, terveellisen ja turvallisen kasvuympäristön tukemista ja sosiaalisten taitojen kehittymisen tukemista tapahtuu lisäksi kodeissa, harrastuksissa ja muussa vapaa-ajalla. Meidän jokaisen tulee nähdä oma roolimme lapsen ja nuoren kasvun ja kehityksen tukemisessa. Me kaikki tarvitsemme siinä työssä tukea ja yhteistyötä.

Opetuspalveluiden tavoitteena (Kunnanvaltuusto 16.11.2020 § 80) on kehittää koulukohtaisia, hyvinvointia ja kiusaamisen vastaista toimintaa edistäviä menetelmiä yhteistyössä oppilaiden ja heidän huoltajiensa kanssa. Kaikille kouluille yhteisen toimenpideohjelman tavoitteena on yhtenäistää kiusaamisen, väkivallan ja häirinnän ennaltaehkäisemisen ja siihen puuttumisen työtä ja vaikuttavuutta. Toimenpideohjelman tavoitteena on lisäksi tukea käytössä olevien toimintatapojen ja sidosryhmäyhteistyön kehittämistyötä.

(Valmistelija / lisätietoja: opetuspäällikkö Janne Mäkinen, sähköposti [janne.makinen\(@\)mantsala.fi](mailto:janne.makinen(@)mantsala.fi) / vt. varhaiskasvatuspäällikkö Tiina Korhonen, sähköposti [tiina.j.korhonen\(@\)mantsala.fi](mailto:tiina.j.korhonen(@)mantsala.fi) / vt. vapaa-aikapäällikkö Vuokko Leirimaa, sähköposti [vuokko.leirimaa\(@\)mantsala.fi](mailto:vuokko.leirimaa(@)mantsala.fi))

Palvelualuejohtajan päätösesitys:

Sivistyslautakunta päättää hyväksyä esittelytekstin mukaisen selvityksen aloitteen johdosta ja esittää kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että valtuusto päättää katsoa kokoomuksen valtuustoryhmän aloitteen 8.2.2021 §10 tulleen käsitellyksi.

Sivistyslautakunta päättää hyväksyä aloitteen vastauksen yhteydessä valmistellun toimenpideohjelman kiusaamisen, väkivallan ja häirinnän ennaltaehkäisemiseksi ja siihen puuttumiseksi 2021.

Päätös: Sivistyslautakunta päätti hyväksyä esityksen.

Pöytäkirjan tarkastajat:

Kunnanvaltuusto	§ 10	08.02.2021
Kunnanhallitus	§ 33	22.02.2021
Sivistyslautakunta	§ 36	12.10.2021

Liite 1. Toimenpideohjelma kiusaamisen, väkivallan ja häirinnän ennaltaehkäisemiseksi ja siihen puuttumiseksi 2021

Mäntsälän perusopetuksen koulujen lukuvuosisuunnitelmien 2021 - 2022 ja lukuvuoden 2020 -2021 arvioinnin hyväksyminen

416/12.00.01/2021

Sivistyslautakunta 12.10.2021 § 37

Perusopetusasetuksen 9 §:n mukaan opetuksen järjestäjän tulee laatia lukuvuosittain opetussuunnitelmaan perustuva suunnitelma, jossa määrätään opetuksen yleisestä järjestämisestä, opetustunneista ja opetuksen yhteydessä järjestettävästä muusta toiminnasta sekä työajoista, koulun ulkopuolella annettavasta opetuksesta ja muista tarpeellisista opetuksen järjestämiseen liittyvistä asioista.

Mäntsälän sivistys- ja hyvinvointipalveluiden toimintasäännön 5.10.2021 mukaan sivistyslautakunta päättää opetussuunnitelmiin perustuvien vuosittaisten toimintasuunnitelmien ja lukuvuosisuunnitelmien hyväksymisestä.

Sivistyslautakunta käsittelee seuraavien koulujen lukuvuosisuunnitelman:

- Hepola
- Hirvihaara
- Hyökännummi
- Kirkonkylä
- Myllymäki
- Numminen
- Ohkola
- Saari
- Sälinkää
- Sääksjärvi
- Ehnroos
- Riiehenmäki

Koulujen lukuvuosisuunnitelmat liitteineen ovat sivistyslautakunnan käytettävissä sähköisessä kokousjärjestelmässä. Opetuksen johtoryhmän rehtorijäsenet esittelevät koulujen lukuvuosisuunnitelmien painopistealueet lautakunnalle kokouksessa.

Perusopetuksen koulujen lukuvuoden 2020 - 2021 arviointi

Opetuksen järjestäjän ja koulun ylläpitäjän velvollisuus on seurata ja arvioida vuosittain koulujen tavoitteiden toteutumista. Arviointia on Mäntsälän kouluissa toteutettu lukuvuoden aikana ja sen päättyessä.

Arvioinnin perustana ovat kasvatus- ja sivistyslautakunnan 13.10.2020 § 76 hyväksymät koulukohtaiset opetussuunnitelmaan perustuvat lukuvuosisuunnitelmat. Arvioinnin tulokset lukuvuodelta 2020 - 2021 esitellään lautakunnalle koulujen lukuvuosisuunnitelmien esittelyn yhteydessä. Samassa yhteydessä esitetään uimaopetusta koskeva tilastointi.

Valmistelija / lisätietoja: opetuspäällikkö Janne Mäkinen, janne.makinen(@)mantsala.fi, opetuksen asiantuntija Leena Lemiläinen-Honkanen, leena.lemilainen-honkanen(@)mantsala.fi ja

tukipalveluiden erityisasiantuntija Taru Kuparinen, taru.kuparinen(@)
mantsala.fi

Palvelualuejohtajan päätösesitys:

Sivistyslautakunta hyväksyy Mäntsälän perusopetuksen koulujen lukuvuoden 2021 - 2022 lukuvuosisuunnitelmat ehdotusten mukaisina ja merkitsee perusopetuksen lukuvuoden 2020 - 2021 arvioinnin ja uimaopetustilastot tietoonsa saatetuksi. Toimenpideohjelma kiusaamisen, väkivallan ja häirinnän ennaltaehkäisemiseksi ja siihen puuttumiseksi lisätään koulukohtaisten suunnitelmien yhteyteen oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä.

Päätös: Sivistyslautakunta päätti hyväksyä esityksen.

Mäntsälän lukion lukuvuosisuunnitelman ja perusopetuksen lisäopetuksen lukuvuosisuunnitelman 2021 - 2022 hyväksyminen

416/12.00.01/2021

Sivistyslautakunta 12.10.2021 § 38

Mäntsälän kunnan sivistys- ja hyvinvointipalveluiden toimintasäännön 5.10.2021 mukaan sivistyslautakunta päättää opetussuunnitelmaan perustuvan koulun vuosittaisen suunnitelman hyväksymisestä.

Opetuksen järjestäjän ja koulun ylläpitäjän velvollisuus on vuosittain seurata ja arvioida koulujen tavoitteiden toteutumista. Arviointia on Mäntsälän lukiossa toteutettu lukuvuoden 2020-2021 aikana ja sen päättyessä. Arvioinnin perustana toimii Kasvatus- ja sivistyslautakunnan 13.10.2020 § 77 hyväksymä opetussuunnitelmaan perustuva lukuvuosisuunnitelma. Arvioinnin tulokset lukuvuodelta 2020 - 2021 esitellään lukuvuosisuunnitelmaesityksen yhteydessä.

Lukion rehtori esittelee sivistyslautakunnalle kokouksessa Mäntsälän lukion ja perusopetuksen lisäopetuksen lukuvuosisuunnitelmaehdotukset lukuvuodelle 2021 - 2022. Asiakirjat ovat lautakunnan jäsenten nähtävillä sähköisessä kokousympäristössä.

(Valmistelija / lisätietoja: rehtori Tuula Ilvonen, sähköposti tuula.ilvonen(@)mantsala.fi)

Palvelualuejohtajan päätösesitys:

Sivistyslautakunta hyväksyy Mäntsälän lukion lukuvuosisuunnitelman ja perusopetuksen lisäopetuksen lukuvuosisuunnitelman lukuvuodelle 2021 - 2022 esityksen mukaisena ja merkitsee arvioinnin lukuvuodelta 2020 - 2021 tietoonsa saatetuksi. Toimenpideohjelma kiusaamisen, väkivallan ja häirinnän ennaltaehkäisemiseksi ja siihen puuttumiseksi lisään suunnitelman yhteyteen oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä.

Päätös: Sivistyslautakunta päätti hyväksyä esityksen.

Kunnanvaltuusto	§ 27	22.03.2021
Kunnanhallitus	§ 90	19.04.2021
Sivistyslautakunta	§ 39	12.10.2021

Valtuustoaloite: Mäntsälä-lisän palauttaminen

150/00.02.00/2021

Kunnanvaltuusto 22.03.2021 § 27

Keskustan valtuustoryhmä ja muut allekirjoittaneet esittivät seuraavan valtuustoaloitteen valtuuston kokouksessa 22.3.2021:

"Kunnanvaltuusto päätti Mäntsälä 2026 -toimenpideohjelman yhteydessä lakkauttaa lasten kotihoidon tuen kuntalisän 1.5.2021 alkaen. Päätös asettaa pienten lasten kotihoidon eriarvoiseen asemaan muiden hoitomuotojen kanssa ja heikentää perheiden valinnanvapautta lasten hoitomuodon suhteen.

Useimmat perheet käyttävät eri elämänvaiheissa sekä kotihoitoa että kodin ulkopuolista päivähoitoa, eikä näitä tule asettaa vastakkain. Yhteiskunnan tulee myös osoittaa arvostavansa kotivanhempien tekemää työtä.

Lasten hoitaminen kotihoidon tuella on kunnalle edullisin hoitomuoto, eikä lapsiperheisiin rajusti kohdistuvaa kuntalisän leikkaamista voi perustella säästötoimena. Tutkimusten mukaan kotihoidon tuen taso vaikuttaa siihen, miten pitkään perhe hoitaa lastaan kotona ja kuntalisän leikkaus kasvattanee merkittävästi päivähoitopaikkojen kysyntää ja kustannuksia jo tänä vuonna. Leikkaus lisännee myös toimeentulotuki- ja asumistukimenoja.

Me allekirjoittaneet esitämme, että kotihoidon tuen kuntalisä palautetaan vuoden 2022 alusta alkaen. Ehdotamme, että Mäntsälä-lisää maksetaan kotihoidon tuen hoitorahan korotuksena Kelan kautta alle 3-vuotiaille 150e/kk sekä kotihoidossa oleville alle kouluikäisille sisaruksille 70 e/kk.

Mäntsälässä 22.3.2021
Keskustan valtuustoryhmä"

Päätös: Valtuusto päätti lähettää aloitteen kunnanhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite 1. Aloite

Kunnanhallitus 19.04.2021 § 90

Kunnanjohtajan päätösesitys

Kunnanhallitus lähettää aloitteen kasvatus- ja sivistyslautakunnan valmisteltavaksi.

Päätös: Hyväksyttiin esityksen mukaan.

Pöytäkirjan tarkastajat:

Kunnanvaltuusto	§ 27	22.03.2021
Kunnanhallitus	§ 90	19.04.2021
Sivistyslautakunta	§ 39	12.10.2021

Sivistyslautakunta 12.10.2021 § 39

Keskustan valtuustoryhmä ja muut allekirjoittaneet esittivät seuraavan valtuustoaloitteen valtuuston kokouksessa 22.3.2021:

"Kunnanvaltuusto päätti Mäntsälä 2026 -toimenpideohjelman yhteydessä lakkauttaa lasten kotihoidon tuen kuntalisän 1.5.2021 alkaen. Päätös asettaa pienten lasten kotihoidon eriarvoiseen asemaan muiden hoitomuotojen kanssa ja heikentää perheiden valinnanvapautta lasten hoitomuodon suhteen.

Useimmat perheet käyttävät eri elämänvaiheissa sekä kotihoitoa että kodin ulkopuolista päivähoitoa, eikä näitä tule asettaa vastakkain. Yhteiskunnan tulee myös osoittaa arvostavansa kotivanhempien tekemää työtä.

Lasten hoitaminen kotihoidon tuella on kunnalle edullisin hoitomuoto, eikä lapsiperheisiin rajusti kohdistuvaa kuntalisän leikkaamista voi perustella säästötoimena. Tutkimusten mukaan kotihoidon tuen taso vaikuttaa siihen, miten pitkään perhe hoitaa lastaan kotona ja kuntalisän leikkaus kasvattanee merkittävästi päivähoitopaikkojen kysyntää ja kustannuksia jo tänä vuonna. Leikkaus lisännee myös toimeentulotuki- ja asumistukimenoja.

Me allekirjoittaneet esitämme, että kotihoidon tuen kuntalisä palautetaan vuoden 2022 alusta alkaen. Ehdotamme, että Mäntsälä-lisää maksetaan kotihoidon tuen hoitorahan korotuksena Kelan kautta alle 3-vuotiaille 150e/kk sekä kotihoidossa oleville alle kouluikäisille sisaruksille 70 e/kk. Mäntsälässä 22.3.2021 Keskustan valtuustoryhmä"

19.4.2021 Kunnanhallitus on lähettänyt aloitteen kasvatus- ja sivistyslautakunnan valmisteltavaksi

Mäntsälän kunnanvaltuusto on päättänyt lakkauttaa kotihoidon tuen kuntalisän 1.5.2021 alkaen talousarviokäsittelyn yhteydessä marraskuussa 2021 osana Mäntsälä 2026 talouden tasapainottamisen liittyvää toimenpideohjelmaa.

Viranhaltijoiden toimesta on tehty kotihoidontuen kuntalisään liittyvä selvitys 19.9.2019, jota on täydennetty tilannekatsauksilla 08/2020, 11/2020 ja 10/2021. Kotihoidon tuen kuntalisäselvitys on tämän valtuustoaloite vastineen liitteenä.

Vuoden 2021 talousarviokäsittelyn yhteydessä kotihoidon tuen kuntalisään liittyen on tehty lapsivaikutusten arviointi ja kuntalaiskyselyt syksyllä 2020. Vuonna 2021 seuranta-aikavälillä tammikuu-kesäkuu kotihoidon tuella olevien lasten määrä on pysynyt suurin piirtein samana, heinäkuussa kotihoidontuella olevien lasten määrä on jonkin verran lisääntynyt verrattuna alkuvuoteen. Kotihoidon tuen kuntalisän lakkauttamisella ei ole ollut vaikutusta kotona hoidettavien lasten määrään.

Kunnanvaltuusto	§ 27	22.03.2021
Kunnanhallitus	§ 90	19.04.2021
Sivistyslautakunta	§ 39	12.10.2021

Kotihoidontuella olevien lasten määrä on edelleen laskusuuntainen verrattuna edellisiin vuosiin. Elokuussa 2016 kotihoidontuella olevia lapsia oli 476, elokuussa 2017 419 lasta, elokuussa 2018 388 lasta, elokuussa 2019 345 lasta, elokuussa 2020 343 lasta ja elokuussa 2021 285 lasta. Kotihoidontuen kuntalisä ei näytä korvaavan muita varhaiskasvatuksen muotoja, eikä vaikuttavan varhaiskasvatuksen kysyntään vähentämällä varhaiskasvatuksen käyttöä. Kuntalisän poistolla ei näytä olevan vaikutusta perheen yksilölliseen valintaan, hoitavatko lastaan kotona vai hakevatko lapsensa varhaiskasvatukseen.

Varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrä on lisääntynyt syyskuussa 2021 28 lapsella verrattuna syyskuuhun 2020. Lasten määrän lisääntyminen selittyy esioppilaiden määrän lisääntymisellä. Mäntsälässä varhaiskasvatukseen lasten osallistumisaste on korkea erityisesti vuonna 2016, 2017 ja 2018 syntyneiden lasten osalta. Osallistumisaste myötäilee valtakunnallista tavoitetta, jonka mukaisesti lapselle on subjektiivinen oikeus varhaiskasvatukseen ja varhaiskasvatus nähdään lähtökohtaisesti hyvänä lapsen kehityksen kannalta.

Valtakunnallisena tavoitteena on, että mahdollisimman moni lapsi osallistuisi varhaiskasvatukseen. Näin ollen kotihoidontuen kuntalisän palauttaminen siten, että myös yli kolmevuotiaat sisarukset hoidettaisiin kotona, on osittain ristiriitainen valtakunnallisen tavoitteen kanssa. Mahdollisen perhevapaa uudistuksen myötä 1.8.2022 alkaen perheillä on entistä joustavampia mahdollisuuksia yhdistää varhaiskasvatus ja kotihoito ilman kotihoidon tuen kuntalisää.

Kotihoidontuen kuntalisän kustannukset olivat vuonna 2019 noin 481 000 €, jolloin kotihoidontuen kuntalisää maksettiin alle 3-vuotiaan lapsen lisäksi sisaruksille.

Mikäli kotihoidontuen kuntalisä otetaan käyttöön vuoden 2022 alusta alkaen kuten valtuustoaloitteessa on ehdotettu, ovat sen arvioidut kustannukset noin 460 000 € vuodessa. Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen talousarvioesitys 2022 ei sisällä kotihoidontuen kuntalisää, koska talousarvion menokehys on niin tiukka, että se ei mahdollista menolisäyksiä, jotka eivät selkeästi kasvata varhaiskasvatuksen kapasiteettia.

(Valmistelija / lisätietoja: vs. varhaiskasvatuspäällikkö Tiina Korhonen, sähköposti tiina.j.korhonen(@)mantsala.fi)

Palvelualuejohtajan päätösesitys:

Sivistyslautakunta päättää hyväksyä esitetyn selvityksen aloitteen johdosta ja esittää kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että valtuusto päättää katsoa Keskustan valtuustoryhmän aloitteen 22.3.2021 §27 tulleen käsitellyksi.

Käyttely:

Käsittelyn aikana jäsen Eerik Brusila teki esityksen, että päätökseen lisätään seuraava lause: Kotihoito on kuitenkin kuntalisänkin kanssa edullisin lastenhoidon järjestämisen muoto ja sen pitkäaikaisia vaikutuksia

Pöytäkirjan tarkastajat:

Kunnanvaltuusto	§ 27	22.03.2021
Kunnanhallitus	§ 90	19.04.2021
Sivistyslautakunta	§ 39	12.10.2021

kuntataloudelle on vaikea arvioida. Mikäli kuntalisä otetaan uudestaan käyttöön, niin lautakunta toivoo, että sitä markkinoidaan kunnolla. Kuntalisä voi myös olla kunnalle vetovoimatekijä, lisätä perheiden valinnan mahdollisuuksia sekä olla pitkällä tähtäimellä kustannusneutraali tai jopa tuoda säästöjä.

Jäsen Roosa Kurki kannatti esitystä.

Koska oli tehty esittelijän ehdotuksesta poikkeava esitys, puheenjohtaja totesi, että asiasta on äänestettävä ja ehdotti nimenhuutoäänestystä esittelijän esityksen ollessa "jaa" ja Brusilan esityksen "ei".

Esittelijän esitystä kannatti viisi jäsentä (Matti Virpiaro, Martti Nykänen, Heidi Hoffman, Salla Nousiainen ja Liisa Tamminen) ja Brusilan esitystä kannatti neljä jäsentä (Eerik Brusila, Roosa Kurki, Osku Karttunen ja Niina Pohjonen).

Päätös: Puheenjohtaja totesi sivistyslautakunnan äänestyksen perusteella päättäneen hyväksyä esittelijän esityksen.

Liite 1. Kodinhoidontuen kuntalisäselvitys

Kunnanvaltuusto	§ 12	08.02.2021
Kunnanhallitus	§ 35	22.02.2021
Sivistyslautakunta	§ 40	12.10.2021

Valtuustoaloite: Maksuton aamupalatarjoilu peruskouluihin

72/00.02.00/2021

Kunnanvaltuusto 08.02.2021 § 12

Vasemmistoliitto ja muut allekirjoittaneet esittivät seuraavan valtuustoaloitteen valtuuston kokouksessa 8.2.2021:

"Maksuton aamupalatarjoilu peruskouluihin

Koululaisten aamut ovat kiireisiä, osa joutuu heräämään koulukyytien takia hyvin aikaiseen ja osalla älylaitteet vievät huomion aamupalasta, ja vanhemmat eivät aina ole paikalla valvomassa, että aamiainen syödään. Monella vanhemmalla on huoli siitä syövätkö lapset aamupalan ennen kouluun lähtöä. Tämä huoli ei ole aiheeton, sillä Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen kouluterveyskyselyn mukaan peruskouluikäisistä huomattava osa ei syö aamupalaa joka arkiamu. 4. ja 5. luokkalaisista luku on 26 prosenttia, ja 8. ja 9. luokkalaisten osalta jopa 41,4 prosenttia.

Kaikissa kodeissa ei ole samanlaisia edellytyksiä huolehtia ravitsevasta aamiaisesta. Sosiaalibarometri 2020 on osoittanut koronakriisin näkyneen kunnissa toimeentulon ongelmina. 73 prosenttia sosiaalityöntekijöistä katsoo, että kriisi on lisännyt muun muassa ruoka-avun tarvetta, mikä on vääjäämättömästi vaikuttanut myös koululaisiin.

Tutkimukset ovat osoittaneet linkin terveellisen aamupalan ja koulumenestyksen välillä. Niissä kunnissa, joissa koulut ovat tarjonneet ilmaisen aamupalan, ovat tulokset olleet positiivisia. Esimerkiksi Lahdessa on syksystä 2019 asti tarjottu viikoittainen aamupala neljässä koulussa, jotka on valittu kokeiluun sosioekonomisin perustein. Aamiainen on auttanut paitsi jaksamaan koulutyössä, myös mahdollistanut aikuisten kiireettömän kohtaamisen ja kartoittamaan koululaisten elämään mahdollisesti liittyviä haasteita. Kokeiluista saadun palautteen perusteella yhteisöllinen koulupäivän aloitus on rauhoittanut oppilaita ja antanut koulutyöhön hyvän lähtökohdan.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että kunta tarjoaa jatkossa perusopetuksen oppilaille maksuttoman aamupalan kouluissa. Toimella pystymme tasaamaan oppilaiden välisiä sosioekonomisia eroja sekä rauhoittamaan koulupäiviä. Esitämme myös, että maksuttoman aamupalan tarjoamisen vaikutuksia oppilaiden jaksamiseen ja hyvinvointiin seurataan.

Vasemmistoliitto
Emilia Kankaanpää"

Päätös: Valtuusto päätti lähettää aloitteen kunnanhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite 1. Aloite

Kunnanvaltuusto	§ 12	08.02.2021
Kunnanhallitus	§ 35	22.02.2021
Sivistyslautakunta	§ 40	12.10.2021

Kunnanhallitus 22.02.2021 § 35

Kunnanjohtajan päätösesitys

Kunnanhallitus lähettää aloitteen kasvatus- ja sivistyslautakunnan valmisteltavaksi.

Päätös: Hyväksyttiin esityksen mukaan.

Kunnanhallitus 22.02.2021 § 35

Kunnanjohtajan päätösesitys

Kunnanhallitus lähettää aloitteen kasvatus- ja sivistyslautakunnan valmisteltavaksi.

Päätös: Hyväksyttiin esityksen mukaan.

Sivistyslautakunta 12.10.2021 § 40

Valtuustoaloitteen mukaista aamupalan tarjoilua koskevaa valmistelua on tarkasteltu kustannusten, koulukuljetusten, perusopetuslain ja Opetushallituksen ohjeistuksen kautta. Lisäksi esille tuodaan joitakin yksittäisiä huomioita.

Aamupalakustannus

- Vuoden 2021 suoritehinnan mukaisesti kouluittain ja yhteensä/lukuvuosi (tiedonanto Palvelupäällikkö, Ateria- ja puhtauspalvelut, sp. 20.8.2021), suoritehinta perustuu lv. 2020–2021 toteutuneeseen kuluun
- Laskennassa on huomioitu lukuvuoden koulupäivien määrä 190 (arkipyhien vuoksi lv. 2021–2022 koulupäiviä on 188)
- Valvovat opettajat koulun koosta riippuen 1–3 henkilöä, kerta 45 min (aamupalakustannus suoritehinnan ja opettajien työtuntien perusteella laskettuna, jos aamupala toteutettaisiin samalla tavalla kuin Lahden kokeilussa, on liitteessä 1.
- Laskennalliset suorat kokonaiskustannukset ovat yhteensä 995 114,15 € / lukuvuosi.

Koulukuljetuksen vaikutus aamupalan tarjoamismahdollisuuksiin

- jokaisella koululla on kuljetusoppilaita, eikä kuljetuksia voi aikaistaa
- aikaisin lähtö
- kuljettajien työaikalainsäädäntö määrittelee päivittäisen työajan

Koulukuljetuksessa olevien oppilaiden määrä on liitteessä 2.

Muita huomioita

Kunnanvaltuusto	§ 12	08.02.2021
Kunnanhallitus	§ 35	22.02.2021
Sivistyslautakunta	§ 40	12.10.2021

- Emme voi velvoittaa kaikkia aamupalalle, sillä perusopetuslaki ei anna tähän mahdollisuutta (POL 31§: Opetukseen osallistuvalla on annettava jokaisena työpäivänä tarkoituksenmukaisesti järjestetty ja ohjattu, täysipainoinen maksuton ateria.)
- Opetushallituksen ohjeistuksessa suositellaan mahdollisuutta maksuttomaan ravitsevaan välipalaan, mikäli oppitunnit jatkuvat pitempään kuin kolme tuntia koululounaan jälkeen. Lisäksi oppilaalla tulisi olla mahdollisuus koulusta saatavaan maksuttomaan tai maksulliseen välipalaan tai kotoa tuotujen eväiden syömiseen viihtyisissä oloissa silloin, kun koulutuntien ajoittuminen tai harrastukset sitä edellyttävät. Opetushallituksen mukaan kotona syöty aamiainen varmistaa aamupäivän jaksamisen. Kouluruokailu kuuluu kaikille | Opetushallitus (oph.fi) 15.9.2021
- Mikäli oppilas osallistuu koulun maksulliseen iltapäivätoimintaan, hänelle tarjotaan välipala.
- Yhdenvertaisuus: oppilaiden koulupäivä alkaa lukujärjestysteknisistä syistä eri aikaan ts. aloitusaika ei ole kiinteä, jolloin kaikilla oppilailla ei ole mahdollisuutta osallistua aamupalalle
- Koulupäivän kestolla on enimmäismäärä, joten koulupäivää ei voida myöhästyttää aamupalan vuoksi
- Ehnroosin koululla ei toistaiseksi ole omaa ruokalaa, ruokailu järjestetään Keudan tiloissa

Aamupalatarjoilua voisivat edistää

- Tavoitteena oleva kerhorahoilla kokeilu mahdollista, mikäli valtionavustuksen myöntäjä käyttötarkoituksen muutoksen sallii
- Nuorisotyön mahdollisuus osallistua: onnistuu, olisi mahdollista yläkoulussa
- Ruokahuollon puolella myös tutkittu mahdollisuutta

Lahden kokemuksia aamupalatarjoilusta

- Kokeilun mahdollisti hyvinvointihankkeelle osoitettu raha
- Lähteen koulu: aluksi ilmainen, muuttui maksulliseksi, jolloin oppilaat lakkasivat osallistumasta
- Kärpäsens koulu: valvojina olivat terveydenhoitaja ja koulunuorisotyöntekijä, ajankohta oli ainoastaan torstaisin kello 8:00-9:15, jolloin koulun opettajilla yhteissuunnittelu-aika
 - aamiaiselle tultiin kuin kerhoryhmään, jossa sitouduttiin olemaan, syötiin, juteltiin ja pelattiin lautapelejä
 - oppilaita osallistui noin alussa 100 ja väheni 40–50 oppilaaseen (N=n. 600)
 - koettiin kiireettömäksi rupatteluhetkeksi.

Aamupala voi olla tärkeä osa lapsen päivittäistä ravinnonsaantia. Aamupalatarjoilun järjestäminen peruskoulujen toiminnan yhteydessä lisää kuitenkin merkittävästi kustannuksia. Järjestämiseen liittyy lisäksi merkittäviä haasteita, jotka aiheutuvat muun muassa koulukuljetukseen liittyvästä kokonaisuudesta. Aamupalan tarjoamiseen liittyy myös haasteita oppilaiden tasa-arvoisesta kohtelusta Perusopetuksen opetussuunnitelman arvopohjasta ja Perusopetuslain lähtökohdista

Kunnanvaltuusto	§ 12	08.02.2021
Kunnanhallitus	§ 35	22.02.2021
Sivistyslautakunta	§ 40	12.10.2021

tarkasteltuna.

(Valmistelija / lisätietoja: opetuspäällikkö Janne Mäkinen, sähköposti janne.makinen(@)mantsala.fi ja pedagoginen TVT-asiantuntija Jaana Palviainen, sähköposti jaana.palviainen(@)mantsala.fi)

Palvelualuejohtajan päätösesitys:

Sivistyslautakunta päättää hyväksyä aloitteen johdosta esitetyn selvityksen ja esittää kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että valtuusto päättää katsoa vasemmistoliiton ja muiden allekirjoittaneiden aloitteen 8.2.2021 §12 tulleen käsitellyksi.

Käsittely:

Käsittelyn aikana jäsen Liisa Tamminen esitti, että asiaa selvitetään edelleen siten, että tarjottava aamupala olisi edullisempi ja helpompi järjestää.

Koska esitystä ei kannatettu, puheenjohtaja totesi esityksen rauenneen.

Päätös:

Sivistyslautakunta päätti hyväksyä esittelijän esityksen.

Liite 1. Aamupalakustannus suoritehinnan ja opettajien työtuntien perusteella laskettuna Lahden kokemusten perusteella

Liite 2. Koulukuljetuksessa olevien oppilaiden määrä Mäntsälässä

Osavuositarkastus 3 / Sivistys- ja hyvinvointipalvelualue

74/02.02.00/2020

Sivistyslautakunta 12.10.2021 § 41

Talousarvion täytäntöönpano-ohjeen mukaan osavuositarkastuksen 3/2021 tilinpäätösennuste laaditaan 30.9.2020 toteutumatietojen pohjalta.

Osavuositarkastuksessa esitetään

- toimialatarkastus
- toiminnan ja talouden olennaiset tapahtumat ja poikkeamat sitovista tavoitteista
- tehdyt talousarviomuutokset ja ao. osavuositarkastuksessa esitettävät talousarviomuutokset
- investointien toteutuma, poikkeamat ja ennuste
- sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilannekatsaus.
- talousarvion toteutuminen ja ennuste koko vuoden tuotoista ja kuluista
- talousohjelman vuotta 2021 koskevien ohjelmakohtien toteutuminen ja edistyminen
- ennuste 2021 ja arvio tulevasta talousarviovuodesta 2022.

Osavuositarkastuksen pääpaino on merkittävien poikkeamien ennakkoinnissa ja niihin varautumisessa tilinpäätöstä ajatellen. Pakollista osavuositarkastuksessa on valtuuston sitovien tavoitteiden raportointi.

Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen toimintakate (raportointi 5.10.2021) oli syyskuun lopussa ns. vanhan organisaation osalta -36,2 Me euroa (tot. 74,7 %, vrt. 2020; 77,0 %), jossa muutos edelliseen vuoteen -0,4 Me, 1 %. Toimintatuottoja on kertynyt 2,3 Me (68 %) ja -kuluja 38,5 Me (74 %). Henkilöstökulut -19,4 Me (tot. 76,5 %) ovat kasvaneet 2,3 %, -0,4 Me edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Tulosalueittain toimintakatteen toteutuma -% 30.9.2021 tilanteessa oli: hallinto- ja talouspalvelut 63 %, opetuspalvelut 74 %, varhaiskasvatus 74 % ja elinikäinen oppiminen 78 %. Elokuun alussa toimialalla aloittaneiden uusien tehtävälajien toteutumat ja käyttöprosentit olivat vastaavasti hyvinvointipalvelut -0,1 Me (tot. 65 %) ja vapaa-aikapalvelut -0,9 Me (tot. 69 %).

Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen talousarviossa arvioidaan ylityspainetta olevan erityisesti varhaiskasvatuksen henkilöstökuluissa, joiden arvioidaan ylittyvän 0,3 Me. Ylityshukka voidaan kattaa tulosalueen muiden toimintakulujen säästöillä. Kokonaisuutena arvioiden koko palvelualueen tilinpäätösennuste on toimintakatteiden osalta talousarvion mukainen. Koronavirus aiheuttaa toimialalle edelleen epävarmuutta ja myös taloudellisia seuraamuksia.

Lautakuntien osavuositarkastukset käsitellään kunnanhallituksessa 1.11.2021 ja valtuustossa 15.11.2021.

(Valmistelija / lisätietoja: palvelualuejohtaja Timo Ahvo, sähköposti timo.ahvo(@)mantsala.fi / kunnankamreeri Anja Tupamäki, sähköposti anja.tupamaki(@)mantsala.fi)

Sivistyslautakunta

§ 41

12.10.2021

Palvelualuejohtajan päätösesitys:

Sivistyslautakunta päättää hyväksyä kasvatus- ja sivistyspalveluiden osavuosikatsauksen 3/2021 toimitettavaksi kunnanhallitukselle ja kunnanvaltuustolle.

Päätös:

Sivistyslautakunta päätti hyväksyä esityksen.

Liite 1. Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen osavuosikatsaus 3/2021

Liite 2. Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen tavoitteet 2021/toteutuma

Talousarvio 2022 ja taloussuunnitelma 2023 - 2026 / Sivistys- ja hyvinvointipalvelualue

259/02.02.00/2021

Sivistyslautakunta 12.10.2021 § 42

Kunnanhallitus on 31.5.2021 § 140 hyväksynyt talousarvion ja taloussuunnitelman laadintaohjeen vuosille 2022 - 2026. Ohjeistuksen mukaan talousarvio laadintaan valtuuston hyväksymän Mäntsälä 2026 ohjelman (kv 24.8.2020 § 48), kuntastrategian tavoitteiden ja toimialan palvelutarveanalyysin pohjalta. Kunnassa valmistellaan parhaillaan uutta kuntastrategiaan, josta valtuusto päättää joulukuussa 2021. Talousarvioesitys on valmisteltu tällä hetkellä voimassa olevan kuntastrategiaan nojautuen.

Sivistyslautakunnan valmistelu pohjautuu kunnanhallituksen toukokuussa hyväksymään ulkoiseen kehykseen, joka sivistys- ja hyvinvoinnin palvelualueen osalta on seuraava:

- Toimintatuotot	3 187 157 euroa
- Toimintakulut	-35 612 903 euroa
- Toimintakate	-32 425 746 euroa

Talousarviokehyksessä kasvuvaraksi oli hyväksytty ensi vuodelle netto -0,7 Me, josta virka- ja työehtosopimusten mukaiset palkankorotukset 1 %, -0,26 Me ja muut kulut -0,44 Me.

Talousarvioehdotuksessa esitetään sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen palvelusuunnitelmasta johdetut kuntalaisten hyvinvointia koskevat tehtäväkohtaiset tavoitteet. Tuloalueittain esitetään tulosalueen palveluajatus ja toimintaympäristön muutokset suunnitelmakaudella 2022 - 2026 sekä arvioidaan riskejä tavoitteiden saavuttamisessa.

Sivistyslautakunta on keskustellut alustavasti talousarvioehdotuksen linjauksista ja painotuksista lautakunnan iltakoulussa 21.9.2021.

Lautakunnan vuoden 2022 talousarvioehdotuksessa toimintatuotot kasvavat 0,1 Me (3 %) 3,6 Meuroon ja -kulut pysyvät edellisvuoden tasolla (+/-0 %) -53,4 Me vuoden 2021 muutettuun talousarvioon verrattuna. Toimintakate supistuu -49,8 Meuroon, muutos 0,1 Me (0,3 %).

Sivistys- ja hyvinvoinnin palvelualueen ulkoinen toimintakate (-32,6 Me) ylittää talousarviokehyn yhteensä -184 254 euroa, josta varhaiskasvatuspalvelut -65 000 euroa, sivistyksen ja hallinnon yhteiset -17 000 euroa sekä elinikäinen oppiminen ja hyvinvointi -102 000 euroa. Toimintatuottoja ennakoitaan saatavan 3,6 Me ja -kuluja kertyvän -36,2 Me. Henkilöstökulut kasvavat -26,7 Meuroon, muutos -0,8 Me (3 %). Muutosta selittää ennen muuta varhaiskasvatuksen vuoden 2021 talousarvion henkilöstökulujen mahdollinen ylitys -0,3 Me, joka katetaan tulosalueen muiden kulujen säästöillä vuonna 2021.

Talousarvioehdotuksessa toimintakuluja lisää henkilöstökulujen (0,8 Me) kasvun lisäksi mm. oppivelvollisuuden laajentuminen, hyvinvointityön, kotikuntakorvausten, kasvu netto 0,4 Me. Oppivelvollisuuden kustannusten

lisäyksen valtio on luvannut korvata täysimääräisesti. Tämä kustannuskorvaus tulee kunnan yleiskatteelliseen valtionosuuteen eikä se siten näy suoraan sivistyslautakunnan tuloissa. Elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin tulosalueelle on osoitettu 50 000 euroa koko kunnan hyvinvointityön edistämiseen.

Talousarvion (0,7 Me) kehyksen noudattaminen on edellyttänyt budjettivalmistelussa tulosalueilla tiukkaa talouden menokuria toimintakulujen budjetoinnissa. Varhaiskasvatuspalveluiden talousarvion määrärahojen riittävyyteen saattaa sisältyä riskiä lapsimäärän ja hoitovelvoitteiden kasvaessa ja maksutulojen pienentyessä nyt arvioitua enemmän. Maksuja ja taksoja korotetaan vuosittain n. 2 % ja suunnitelmakaudella 10 %.

Palvelualueen irtain omaisuuden investoinnit vuodelle 2022 ovat yhteensä 0,9 Me, josta Ehnroosin uuden koulun kalustaminen 840 000 euroa.

(Valmistelija / lisätietoja: palvelualuejohtaja Timo Ahvo, sähköposti timo.ahvo(@)mantsala.fi /n kunnankamreeri Anja Tupamäki, sähköposti anja.tupamaki(@)mantsala.fi)

Palvelualuejohtajan päätösesitys:

Sivistyslautakunta päättää hyväksyä ja esittää edelleen kunnanhallitukselle ja kunnanvaltuustolle hyväksyttäväksi lautakunnan talousarvioehdotuksen vuodelle 2022 ja taloussuunnitelman vuosille 2023 - 2026, sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen tavoitteet ja toimenpiteet vuodelle 2022, investoinnit vuosille 2022 - 2026 ja henkilöstösuunnitelman 2022 liitteiden 1 - 5 mukaisina.

Käsittely:

Käsittelyn aikana jäsen Martti Nykänen esitti, että liitteen 1 sivulta neljä poistetaan lause "Ehnroosin ja Myllymäen koulut muodostavat 1.8.2022 lukien toiminnallisesti ja hallinnollisesti yhtenäisen peruskoulun vastaavalla johtamisjärjestelyllä kuin Riihenmäen yhtenäiskoulu."

Koska esitystä ei kannatettu, puheenjohtaja totesi esityksen rauenneen.

Käsittelyn aikana jäsen Liisa Tamminen esitti, että lause muutetaan muotoon: "Suunnitteilla on, että Ehnroosin ja Myllymäen koulut muodostavat 1.8.2022 lukien toiminnallisesti ja hallinnollisesti yhtenäisen peruskoulun vastaavalla johtamisjärjestelyllä kuin Riihenmäen yhtenäiskoulu."

Jäsen Salla Nousiainen kannatti esitystä.

Koska oli tehty esittelijän ehdotuksesta poikkeava esitys, puheenjohtaja totesi, että asiasta on äänestettävä ja ehdotti nimenhuutoäänestystä esittelijän esityksen ollessa "jaa" ja Tammisen esityksen "ei".

Sivistyslautakunnan kaikki yhdeksän jäsentä äänestivät Tammisen esityksen puolesta.

Puheenjohtaja totesi sivistyslautakunnan äänestyksen perusteella hyväksyneen Liisa Tammisen esityksen.

Käsittelyn aikana jäsen Niina Pohjonen teki esityksen Mäntsälä-lisän palauttamisesta, joka tarkoittaisi 460 000 euron lisäystä toimintakuluihin.

Jäsen Eerik Brusila kannatti esitystä.

Koska oli tehty esittelijän ehdotuksesta poikkeava esitys, puheenjohtaja totesi, että asiasta on äänestettävä ja ehdotti nimenhuutoäänestystä esittelijän esityksen ollessa "jaa" ja Pohjosen esityksen "ei".

Esittelijän esitystä kannatti viisi jäsentä (Matti Virpiaro, Martti Nykänen, Heidi Hoffman, Salla Nousiainen ja Liisa Tamminen) ja Pohjosen esitystä kannatti neljä jäsentä (Eerik Brusila, Roosa Kurki, Niina Pohjonen ja Osku Karttunen).

Puheenjohtaja totesi sivistyslautakunnan äänestyksen perusteella hyväksyneen esittelijän esityksen.

Päätös:

Puheenjohtaja totesi sivistyslautakunnan päättäneen hyväksyä ja esittää edelleen kunnanhallitukselle ja kunnanvaltuustolle hyväksyttäväksi lautakunnan talousarvioehdotuksen vuodelle 2022 ja taloussuunnitelman vuosille 2023 - 2026 edellä päätetyllä tekstimuutoksella, sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen tavoitteet ja toimenpiteet vuodelle 2022, investoinnit vuosille 2022 - 2026 ja henkilöstösuunnitelman 2022 liitteiden 1 - 5 mukaisina.

Liite 1. Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen talousarvioehdotus 2022 ja taloussuunnitelmaehdotus 2023 - 2026

Liite 2. Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen tavoitteet ja toimenpiteet 2022

Liite 3. Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen suoritteet 2022

Liite 4. Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen investoinnit 2022- 2026

Liite 5. Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen henkilöstösuunnitelma 2022

Sivistyslautakunta

§ 43

12.10.2021

Sivistyslautakunnan otto-oikeuden piiriin kuuluvat viranhaltijapäätökset ja annetut lausunnot

Sivistyslautakunta 12.10.2021 § 43

Sivistyslautakunnan tiedoksi on tuotu liitteeseen 1 kirjatut otto-oikeuden piiriin kuuluvat viranhaltijapäätökset ja annetut lausunnot hallintosäännön mukaisesti.

Palvelualuejohtajan päätösesitys:

Sivistyslautakunta päättää, ettei se käytä Kuntalain mukaista otto-oikeutta liitteessä 1 mainittuihin viranhaltijapäätöksiin.

Päätös:

Sivistyslautakunta päätti hyväksyä esityksen.

Liite 1. Sivistyslautakunnan otto-oikeuden piiriin kuuluvat viranhaltijapäätökset ja lausunnot (liite poistetaan muutoksenhakuajan päätyttyä henkilötietojen suojaamiseksi)

Sivistyslautakunta

§ 44

12.10.2021

Valmistelussa olevat asiat

Sivistyslautakunta 12.10.2021 § 44

Sivistyslautakunnalle tuodaan tiedoksi seuraavat valmistelussa olevat asiat:

- Sivistyslautakunnan ja kuntakehityslautakunnan yhteinen iltakoulu 26.10. klo 17.00 Hyökännummen koululla

Palvelualuejohtajan päätösesitys:

Sivistyslautakunta käy keskustelua edellä esitetyistä valmistelussa olevista asioista.

Päätös:

Merkittiin tiedoksi.

Ilmoitusasiat

Sivistyslautakunta 12.10.2021 § 45

Sivistyslautakunnalle tuodaan tiedoksi seuraavaa:

- Kunnanjohtajan päätös 22.9.2021 § 26 Kunnan turvallisuusvastaavan nimeäminen 1.10.2021 alkaen / Mäkinen Janne
- Lastensuojelun keskusliiton kirje 16.9.2021 Tietoja ja työkaluja lapsen oikeuksien huomioimiseen kunnassa
- Lapsiasiainvaltuutetun kirjelmä kunnille 16.9.2021 Lasten ja lapsiryhmien yhdenvertaisuuteen kannattaa panosta
- Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston tiedote 27.9.2021 Nuorille suunnattua tietoa koronarokotteesta koottuna videoiden ja muiden materiaalien muodossa osoitteessa <https://bit.ly/rokoteinfo>
- OKM 21.9.2021 Päätös opetus- ja kulttuuritointa varten kunnille myönnetyn valtionosuuden sekä kuntayhtymille, rekisteröidyille yhteisöille ja säätiöille myönnetyn rahoituksen oikaisemisesta/korjaamisesta vuodelle 2020
- Hyökännummen koulun rehtorin päätös 15.9.2021 Hyökännummen koulun luokkien 6A, 6B ja lk 4-6 Leirikoulu Piispalan leirikeskuksessa Kannonkoskella 2.-5.11.2021
- Hyökännummen koulun rehtorin päätös 15.9.2021 Hyökännummen koulun luokkien 4A ja 4B opintoretki Keravanjärvelle 15.9.2021
- Hyökännummen koulun rehtorin päätös 16.9.2021 Hyökännummen koulun luokan 6 opintoretki Kellokosken Ruukkiin 17.9.2021
- Riihenmäen koulun rehtorin päätös 7.9.2021 Riihenmäen koulun luokkien 7A, B, C, D, E, F, G opintoretki Ahvenlammin leirikeskukseen Mäntsälässä 7.9., 8.9. ja 9.9.2021
- Riihenmäen koulun rehtorin päätös 21.9.2021 Riihenmäen koulun luokan 9 kuvaamataidon valinnaisryhmän opintoretki Keravan taidemuseon näyttelyyn 26.10.2021
- Riihenmäen koulun rehtorin päätös 21.9.2021 Riihenmäen koulun luokan 8 kuvaamataidon valinnaisryhmän opintoretki Keravan taidemuseon näyttelyyn 11.11.2021
- Riihenmäen koulun rehtorin päätös 21.9.2021 Riihenmäen koulun luokan 2AB opintoretki Haukankierrokselle Mäntsälään 22.9.2021
- Riihenmäen koulun rehtorin päätös 29.9.2021 Riihenmäen koulun luokkien 5A,5B,5D opintoretki Haukankierrokselle Mäntsälään 29.9.2021
- Riihenmäen koulun rehtorin päätös 4.10.2021 Riihenmäen koulun luokan 5-6 retkeilyn valinnaisryhmän opintoretki Kotojärven Laavulle 4.10.2021
- Riihenmäen koulun rehtorin päätös 5.10.2021 Riihenmäen koulun luokan 9 opintoretki Kytäjä-USmin retkeilyalueelle Hyvinkäälle 9.10.2021
- Riihenmäen koulun rehtorin päätös 4.10.2021 Riihenmäen koulun luokkien 1A, 1 B opintoretki Lemmenlaakson luontoreitille Järvenpään 13.10.2021
- Riihenmäen koulun rehtorin päätös 5.10.2021 Riihenmäen koulun luokan 9 kuvataidekurssin ja luokan 9 G opintoretki Superparkkiin Hyvinkäälle 3.11.2021

- Ohkolan koulun rehtorin päätös 20.9.2021 Ohkolan koulun 1-esiluokkien opintoretki Mäntsälän kirjastoon 24.9.2021
- Nummisten koulun rehtorin päätös 24.9.2021 Nummisten koulun luokan 6 opintoretki Saarelle Keudan navettaan ja kasvihuoneisiin 12.20.2021
- Nummisten koulun rehtorin päätös 7.10.2021 Nummisten koulun luokan 5 opintoretki Ruusulentien leikkipuistoon pyöräillen 7.10.2021
- Riihenmäen koulun rehtorin päätös 7.10.2021 Riihenmäen koulun luokan 4A opintoretki Mäntsälän kunnankirjastoon 12.10.2021

Sivistysjohtajan tiedotusasiat:

- ei tiedotettavaa.

Palvelualuejohtajan päätösesitys:

Merkitään tiedoksi.

Päätös:

Merkittiin tiedoksi.

Mäntsälän sivistyslautakunta

Pöytäkirja nähtävänä kunnantalolla ja yleisessä tietoverkossa 19.10.2021

MUUTOKSENHAKU**Muutoksenhakukiellot****Kieltojen perusteet**

Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa:

Pykälät: 33-36, 39-45

Hallintolainkäyttölaki 5 §:n/ muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla:

Pykälät ja valituskieltojen perusteet:

Oikaisuvaatimus

Kirjallisen oikaisuvaatimuksen seuraaviin päätöksiin saa tehdä asianosainen ja kunnan jäsen (kuntalaki 137 §). Näihin päätöksiin ei voi hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen (kuntalaki 134 §).

Pykälät: 37-38

Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään:

Mäntsälän sivistyslautakunta, Heikinkuja 4, 04600 Mäntsälä

puh. (019) 2645 000 (vaihe), faksi (019) 2645 212

sähköposti: kirjaamo@mantsala.fi

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. (Katso kohta 'Ohjeita muutoksenhausta'.)

Valitusosoitus hallinto-oikeuteen

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.

Pykälät:

Kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (=asianosainen) sekä kunnan jäsen. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä kunnan jäsen.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomaisen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen.

Hallintovalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.

Valitusajaksi on 30 päivää ja se alkaa päätöksen tiedoksisaannista. (Katso kohta 'Ohjeita muutoksenhausta'.)

Valitusviranomaisen:

Helsingin hallinto-oikeus, Radanrakentajantie 5 00520 HELSINKI

puh. 029 56 42000 (vaihe), faksi: 029 56 42079

sähköposti: helsinki.hao@oikeus.fi

Valitusosoitus markkinaoikeuteen

Seuraaviin hankintaa koskeviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.

Pykälät:

Valitusviranomaisen:

Markkinaoikeus, Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

puhelin: 029 56 43300, faksi: 029 56 43314

sähköposti: markkinaoikeus@oikeus.fi

Tarjoaja, osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee, voi saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi tekemällä valituksen.

Pöytäkirjan tarkastajat:

Jollei toisin säädetä, valitus on tehtävä kirjallisesti **14 päivän** kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen.

Ohjeita muutoksenhausta

Päätöksen tiedoksisaanti

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun.

Oikaisuvaatimuksen / valituksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus / valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuskirjelmässä ja valituskirjelmässä, joka on osoitettu ao.viranomaiselle, on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä osin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.
- valittajan nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero. Jos päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite. (asiamiehen osalta vastaavat tiedot)

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjältä ei asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä:

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä,
- todistus siitä päivästä, josta valitusaika on luettava.
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Tuomioistuinmaksulain (11.12.2015/1455) nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudessa kulloinkin voimassa oleva oikeudenkäyntimaksu.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Mäntsälän kunnan palvelupisteestä.

Postiosoite / Käyntiosoite:	Heikinkuja 4, 04600 Mäntsälä
Sähköpostiosoite:	kirjaamo@mantsala.fi
Puhelinnumero	(019) 2645 000 (vaihde)